

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Milliók kokszkincsek a kispesti szemétbányában

Forrás:

Az Est

Bp

(Hely)

1920. 7. 15

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

614.764

1920

Milliók kokszkincsek a kispesti szemétbányában

Eddig hat millió értékű kocszot termeltek ki. A vállalkozót árdrágításért elítélték

— Az Est tudósítójától —

A kispesti-szentlőrinci fővárosi szemételepen a főváros szegényei már körülbelül negyven év óta a szemétből kihordták a rostán áthullott darabszeneket. A szemételepen lévő szénmennyiségek a nagy földnyomás következtében részben öngyulladás által kocszszá égtek, úgy hogy a legkitűnőbb tüzelőanyagot szolgáltatották. Ez év őszén rájöttek arra, hogy a szemételepből óriási tömegű kocszot lehet kibányászni és éppen ezért a főváros engedélyt adott Darvas Imre vállalkozónak a kocsz kibányászására.

Néhány héttel később — ez is novemberben történt — egy másik vállalkozó, a Dávid János és Fia cég (Kender-utca 41.) szintén szerződést kötött a fővárossal a kocsz kibányászására és áruba bocsátására. A szerződés úgy szökött, hogy a vállalkozók a kitermelt szén felét kötelesek ingyen átengedni a Fővárosi Tisztviselők Nemzeti Szövetségének, a mely az átengedett kocsz

felett intern módon rendelkezik, a mennyiség másik felét pedig a vállalkozók métermázsánként 150 koronás áruban bocsáthatják a fogyasztók rendelkezésére. A métermázsánkénti 150 koronás áregységet Krencsey Géza műszaki főtanácsos, a Fővárosi Tisztviselők Nemzeti Szövetségének elnöke engedélyezte. Ebbe az ármegeállapításba az Árvizsgáló Bizottságot nem vonták be.

A mikor az ügy tudomására jutott a szénügyek kormánybiztosának, átírt az Árvizsgáló Bizottsághoz és főképpen a többszörös ellátás megakadályozása végett arra hívta fel a bizottságot, hogy szabályozza ezt az ügyet és utasítsa a két vállalkozót arra, hogy napi termelésüket és a kocsz hovatartozását jelentésbe a szénügyek kormánybiztoságának. Nem csekély dologról volt itten szó. A fővárosi szemételepen olyan mennyiségű kocsz fekszik még ma is, a mely a főváros lakossága jelentékeny részének szükségletét kielégítheti. Nem kell másra utalnunk, mint hogy eddig a vállalkozók körülbelül

négyszáz vagon kocszot termeltek ki,

körülbelül 6 millió korona értékben. A szénügyek kormánybiztoságának felhívására az Árvizsgáló Bizottság megindította a kalkulációs eljárást az önköltségekre vonatkozólag és kimondotta, hogy a vállalkozóknak legfeljebb csak 10 százalékos hasznót engedélyez, úgy hogy a szén ára a bányában — még ha beszámítjuk is azt, hogy a szén felét a főváros ingyen kapja — maximális 110 korona lehet. Az Árvizsgáló Bizottság álláspontja szerint a 110 koronás árat tekintetbe véve, a kocsz métermázsánkénti ára

magánfeleknek a pesti oldalon pincékbe rakva legfeljebb 125 korona, a budai feleknek pedig 130 korona lehet. Az Árvizsgáló Bizottság minden ezen az összegben felül számított árat árdrágításnak tart. Ez az összeg körülbelül két millió korona, a melyet a vállalkozók mint busás hasznót vágtnak zsebre.

Az Árvizsgáló Bizottság eljárását megelőzőleg ugyanebből az ügyből kifolyólag a kispesti rendőrkapitány

ságon is eljárás indult meg Darvas Imre és a Dávid János és Fia cég ellen árdrágítás miatt. A vállalkozók Bónis László rendőrtanácsos, a kispesti kapitányság vezetője előtt, a ki az ügyet tárgyalta, arra hivatkoztak,

hogy ők Krencsey Géza engedélye alapján számlázták 150 koronáért a kocsz métermázsáját. A lefolytatott eljárás után

a kispesti rendőrkapitányság Darvas Imrét hat hónapi elzárásra és huszezer korona pénzbírságra ítélte el,

míg a másik vállalkozó ügyében ítéletet még nem hozott. A legközelebb azonban már ebben az ügyben is ítélethozatalra kerül sor. A rendőrség kihallgatta ez ügyben Krencsey Géza műszaki főtanácsost is. Darvas az ítélet ellen felebbezett.

Az Árvizsgáló Bizottság, hogy a jövőben a fogyasztók érdekei kellőképpen meg legyenek védve, átírt a szénügyek kormánybiztosához, hogy teljesen vegye át a vállalkozóktól a szemételepről kibányászott szénmennyiségek felett való rendelkezés jogát. Az Árvizsgáló Bizottság javaslata szerint a szénkormánybiztoság utalná ki a kocszot. Ezzel megakadályozná a többszöri ellátást és a kocszot is olcsóbbá tenné. Értesülésünk szerint a szerződés lejártá után, a mi 1920 március elsején következik be, a főváros-uj alapokra akarja

a kocsztermelést fektetni. Szó van arról, hogy a fővárosnak ingyen átengedett fél kocszmennyiséget is törlik, úgy hogy a kocsz körülbelül 70—75 koronába kerülne. A kocszszállítás eddig nyílt telepről történt,

úgy hogy a környék népe állandóan dézsmálta a fővárosi kocszot. A vállalkozók, úgy látszik, ezt az árvesztéséget is belekalkulálták a termelési árakba. A fővárosnál eddig lebecsülték a bányák termelőképességét, mert sejtelmük sem volt arról, hogy ott komoly készletek vannak, holott az Árvizsgáló Bizottság szakértőinek véleménye szerint egy évi kitermelhető szén van. Az Árvizsgáló Bizottság kalkulációs eljárásának során kiderült, — és ezt mi is megállapítjuk — hogy Krencsey Géza műszaki főtanácsos bona fide járt el, legfeljebb csak azt a jóhiszemű mulasztást irhatjuk a terhére, hogy egyoldaluan állapította meg az árakat és a vállalkozóknak alkalmat adott arra, hogy a legnagyobb széninség idején horribilis áron bocsássák forgalomba ezt a fontos közszükségleti cikket.